ԻՍԿ ԴՈՒՔ ԻՄ ՄԱՍԻՍ
Ի՞ՆՉ Կ՛ԸՍԷՔ

1: Ո՞Վ ԵՄ ԵՍ

2: ԵՍ ԵՄ ՈՉԽԱՐՆԵՐՈՒՆ ԴՈՒՌԸ

3: “ՈՉ ՈՔ ՆՈՐ ԳԻՆԻՆ ՀԻՆ ՏԻԿԵՐՈՒ ՄԷՋ ԿԸ ԴՆԷ”

4: ՅՈՅՍԻ, ՍՊԱՍՈՒՄԻ ԵՒ ՇՆՈՐՀԻ ՀԱՒԱՏՔԸ

5: ՈՐՈՆՈՒՄՆԵՐ

6: ՅԻՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍ Կ՛ԱՊՐԻ՛

7: ՅՈՅՍ

2013

Ո՞Վ ԵՄ ԵՍ

Քանի՜ ֆանի անգամներ իմացած ենք. **«Ո՞վ կը կարծես ինքզինքդ»,** կամ **«Ի՞նչ կը կարծէ, այդ ջլթիկը՝ ինքզինք»**:

Վերոյիշեալ ստորադաս արհամարհանքներով զիրար կը նետահարեն բազմաթիւ ինքնահաւանները:

Արդար և արժանաւոր ըլլալու համար, մարդ պարտաւոր է ճանչնալ իր ինքնութիւնը և բնորոշել իր յատկանիշները և նկարագիրը (բարեմասնութիւնները և թերութիւնները):

Միթէ կարելի՞ է ստուգել և ճանչնալ մեր իմացական և հոգեկան ինքնութիւնը: Կը նշմարե՞նք մեր ինքնութեան կերպարը արդի մարդկային ընկերութեան մէջ: Ո՞վ ենք մենք այս թանձրացեալ և շօշափելի ինքնագոյութեամբ: Ուսկի՞ց եկած ենք:

Ինչո՞ւ գոյացութիւն դարձած ենք: Ի՞նչ է իմաստը մեր ինքնագոյութեան: Միլիարաւոր մարդ արարածներու մէջ **վիճակագրութի՞ւն** մըն ենք, թէ **անձնաւորութիւն** մը:

Ի նպաստ բաղաքակրթութեան, հազարաւոր թօն թուղթ կը պատրաստուի զանազան թերթերու, գրականութեան և այլ նպատակներու համար: Վերոյիշեալ անդիմագիծ թուղթերու զուգահեռական, նաեւ արժէթուղթեր և թղթադրամներ:

Արժէթուղթերն ու թղթադրամները, համեմատաբար արդիւնաբերուած թուղթերու վիթխարի բանակին մով, շատ ջնջին տոկոս մը կը ներկայացնեն: Սակայն, այդ թղթադրամ կոչուած փոքր տոկոս թուղթը, զօրութիւնն և յատկութիւնն ունի տիրելու և իշխելու ոչ միայն հազարաւոր թօն թուղթերու ճակատագրին, այլ նաեւ զանոնք արտադրող գործարաններու և գործարանատէրերու վրայ ալ:

Պատճա՞ռը:

Թղթադրամները դրոշմուած են իշխանութեան մը **կերպարով** ու դադրած են ըլլալէ հասարակ թուղթ և դարձած ուժ և շարժունակութիւն: Ներկայ աշխարհի ճարտարարուեստի և բաղաքականութեան անիւը դարձնող զօրոյթը բոյսէ շինուած լաթանման թղթադրամն է ...:

Թղթադրամը՝ իր բոյր թուղթերէն տարրաբանական և կենսաբանական զանազանութիւն չունի: Նոյնիսկ բիմիական վերլուծութեամբ կարելի չէ զանազանել թղթադրամը իր բոյր թուղթերէն: Թղթադրամին միակ բնորոշութիւնը, իր վրայ կրած նկարին կերպարն է:

Թղթադրամը արժեւորող նկար կերպարը, թուղթը՝ ինքզինք չէ դրոշմած զայն կամ բանդակած, այլ երկրորդակա՛ն անձ մը:

Թղթադրամը չի կրնար պարծենալ իր զօրութեամբ, որովհետեւ իր բոլոր իշխանութիւնը՝ պարգեւ մը և շնորհ մըն է իրմէ գերագոյն էակի մը կողմէ:

Հաւատազուրկ նիւթապաշտներ զանազանութիւն մը չեն տեսներ մարդո՛ւ և կենդանիի միջեւ երբ տարրալուծարան կը տանին մարդն ու անասունը:

Պատճա՞ռը:

Տարրալուծարանը չ՛ունի այն սուր կարողութիւնը տեսնելու, կշռելու և չափելու թուղթին վրայ դրոշմուած կերպարը:

Նոյնպէս ալ մարդու վրայ դրոշմուած աստուածակերպար **անձնաւորութիւնը,** նիւթապաշտ կշիռով չի չափուիր: Այս է պատճառը ներկայ բաղաքակրթութեան ոճիրներուն և սպանդին, պատերազմներուն և նախճիրներուն ուր կը մեռնին ոչ միայն հարիւրաւորներ, այլ միլիոնաւորներ:

Արդի հաւատազուրկ եկեղեցականներ և անաստուած հա-մալսարանականներ անհաւատութեան առաջնորդած են ներկայ սերունդը: Թերահաւատութեան, շփոթութեան և տարակոյսի աղջա-մուղջի մէջէն բարձրացնենք մեր հայեացքը, նայի՛նք մեր հոգի-ին պայծառ աչքերով: Ազատագրե՛նք մարդկային միտքը նիւթի կապանքներէն: Հաւատով վերակենսատրուած ըլլանք մենք զմեզ որովհետեւ հաւատը հոգւոյն գերագոյն աչքն է: Ինքնաճանա-չումը շօշափելով և տարրաբանական վերլուծութեամբ չէ:

Իմացականը և հոգեկան ինքնաճանաչումը աստուածային պարգեւ և շնորհ մըն է: Ինքնագիտակցութիւն ստանալու համար, սուրբերն ու նուիրեալները, խոնարհութեամբ և ապաշխարութեամբ ներկայացան զիրենք դրոշմող Աստուծոյ:

Հաւատազուրկ և ամբարտաւան ժողովուրդին՝ ստեղծագործ Ճարտարապետ Յիսուս կ՛ըսէ.

«Դատաստանի համար եկայ այս աշխարհը,
որպէսզի անոնք որ չեն տեսներ՝ տեսնեն, և
և անոնք որ կը տեսնեն՝ կուրանան»--Յով. Թ.39:

Գոռոզ Փարիսեցիները, որոնք կը կարծէին թէ կը տեսնեն (նման արդի նիւթապաշտ մտաւորականներուն) հարցուցին Գալիլ եացի Ռաբբիին ըսելով.

«Միթէ մե՞նք ալ կոյր ենք»:

Երկնառաք աստուածատես Մարգարէն պատասխանեց.

«Եթէ կոյր ըլլայիք՝ մեղք չէիք ունենար դուք,
բայց հիմա կ՛ըսէք թէ՝ կը տեսնենք. և ձեր
մեղքը ձեր մէջ հաստատ կը մնայ»--Յով.Թ.41:

Բազմաթիւ կոյրեր կային Երիքով քաղաքին մէջ երբ Յիսուս կ՛անցնէր անոր փողոցներէն: Միայն մէկ կոյր մը գտնուեցաւ որ ճանչցաւ իր կուրութիւնը և ջանաց բժշկուիլ: Գալիլեացին՝ Իր ողորմած ձայնով հարցուց կոյրին թէ ի՞նչ կը փափաքի. **«Ի՞նչ կ՛ուզես որ ընեմ քեզի»** հարցուց Յիսուս: Կոյրը պատասխանեց.

«Որ բացուին աչքերս, և տեսնեմ, Տէ՛ր»:

Եթէ կան մեր մէջ ալ անձեր որ կ՛ուզեն տեսնել և ճանչ-նալ իրենց ինքնագոյութիւնը, իրենց կեանքին նպատակը, իրենց ստացած աստուածակերպար դրոշմը և առաքելութիւնը, նախ ճանչնալու են իրենց հոգեկան կուրութիւնը և խոնարհութեամբ տեսողութիւն խնդրելու զիրենք ձեւակերպող Աստուծմէ:

Այնուհետեւ պիտի կարենանք տեսնել աստուածային կերպարը, որ կը զանազանէ մեզ շնչաւոր կենդանիներէն ու կը դասէ մեզ իբր տիեզերքի գեղեցկագոյն և բարձրագոյն ստեղ-ծըւածները:

Հոկտ. 19, 1991
Թորոնթօ

ԵՍ ԵՄ ՈՉԽԱՐՆԵՐՈՒՆ ԴՈՒՌԸ

Յով. Ժ. 1-19

1: Ո՞վ է ոչխարներուն դուռը, և ո՞վ է Առաջին Մտնողը:

ա. Յիսուս թէ՛ Փարախին դռնէն մտնող բարի Հովիւն է, և թէ՛ ոչխարներուն Դուռը:

բ. Ինչպէ՞ս կ՛ըլլայ այդ:

գ. Յիսուս **փարախին** դուռը չէ՛, այլ **ոչխարներուն** (Յիսուս Քրիստոսի հետեւորդներն են)

2: Ուստի, ոչխարներուն (հաւատացեալներուն) դուռն է Յիսուս:

ա. Անոնց աչքերն ու ականջներն Ան սուրբ կը պահէ:

բ: Յիսուս Քրիստոս, որպէս Բարի Հովիւ, Դուռն է մեր սրտի **աչքերուն** և **ականջներուն**:

գ: Ան կը հսկէ որ մեր սրտերն ու հոգիները խոտոր մեղսալից և ամօթալի զգացումներ ներս չհրաւիրեն ու մեզ չապականեն:

3: **«Ի՛նչ կ՛առաջնորդէ և ոչխարները կը հետեւին Իրեն, որովհետեւ Իր ձայնը կը ճանչնան»**--4:

ա. Մեր ականջները որքան վարժ են Յիսուսի ձայնին:

բ. Կրնա՞նք Անոր ձայնը և Սատանային ձայնը զանազանել:

Երաժշտի սիրահարներ կրնար հռչակաւոր երաժշտագէտներու մեղեդիները զանազանել իրարմէ:

Ի՞նչպէս:

ա. Որովհետեւ ականջին **վա՛րժ** է:

բ. Մեր ականջները որքա՞ն վարժ է Յիսուսի ձայնին:

4: «Ես եկայ՝ որպէսզի կեանք ունենան,
և **լեցուն** կեանք ունենան»--10:

ա. Շատեր "կեանք" գտնելու համար կերթան Լաս Վէկաս, Փարիզ, և հաճոյքի բազմազան վայրեր:

բ. Այդպիսի վայրերու մէջ մարդիկ ո՛չ թէ կեա՛նք կը **գտնեն**, այլ կեանքը կը **վատնեն**:

5: «Ե՛ս եմ իրաւ Հովիւը», այսինքն "ճշմարիտ"ը ոչ թէ "կեղծ"ը:

ա. Յիսուս Քրիստոս **Իրաւն է, ճշմարի՛տն է**, ու ո՛չ "ճշմարտանման"ը:

6: **«Կը ճանչնամ ոչխարներս և անոնք ալ զիս կը ճանչնան, այնպէս՝ ինչպէս Հայրը զիս կը ճանչնայ և ես՝ Հայրը»**--15:

ա. Հրաւէր գերագոյն չափահասութեան և ծայրագոյն ստեղծագործութեան:

բ. Մարդը ա՛յս կատարելութեան հասցնելու համար եկաւ Յիսուս աշխարհ:

Յունուար 16, 1997

“ՈՉ ՈՔ ՆՈՐ ԳԻՆԻՆ ՀԻՆ ՏԻԿԵՐՈՒ ՄԷՋ ԿԸ ԴՆԷ”

Հին տիկերը մաշած յոռի բարբերը, մտայնութիւնները ու միջավայրի նիւթականացած պայմաններն են իրենց այլազան կողմերով, անաստուած ուսուցումներու ու անբարոյ հեշտանքի նախակարծիքներով և աւանդութիւններով:

Յիսուս Քրիստոսի Սուրբ Ծննդեան յիշատակութիւնը երբ շաղախուեցաւ Դեկտեմբեր 25 թուականին հեթանոս տօնակատարութեան հետ, մեր Տիրոջ սուրբ Ծննդեան ոգեկոչումը, որպէս Նոր Գինի (Աստուածայայտնութիւն) պայթեցուց հեթանոս աստուածներու անզուսպ և զգայական հեշտասիրութեան տիկերը և Արեւմտեան երկիրներու Christmas-ը դարձաւ Կաղանդ Պապայի առեւտրականացած սպառողական նիւթապաշտութիւնը, ինչպէս կը տեսնենք այսօր:

Պատմականօրէն յստակ է, որ Դեկտեմբեր 25-թ-ը որոշուեցաւ որպէս Ս.Ծնունդի օր, որովհետեւ հեթանոս և նախապատմական շրջաններէն սկսեալ, Դեկտեմբեր 17-24 օրերը Սատուրնական **շուայտանքի** և խնճոյքի օրեր էին ու ո՛չ սուրբ Աստուածայայտնութե՛ան օր: Դեկտեմբեր 25-ը արեւադարձի օրն ու ծնունդն էր անգերազանցելի արեւին: Հետեւաբար ինչպէս, "արեւի" օր "Կիրակի"ն Անգլերէն (Sun-day) անուանուեցաւ, նոյնպէս ալ իբրեւ Արդարութեան Արեւ "Յիսուս Քրիստոս"ի Ծնունդը՝ արեւադարձի օրը՝ (Սատուրնական տօնակատարութիւն Դեկտեմբեր 25-ը) **սըրբագործուելով** դարձաւ ընդունելի Արեւմտեան Եկեղեցիներու մէջ, որպէս մեր Տիրոջ Յիսուս Քրիստոսի Ծննդեան Օր...: Ինչո՞ւ, որովհետեւ եկեղեցին այլասերած էր ու կ՛ուզեր պաշտել **օ՛րը,** փոխանակ Յիսուսի սուրբ Ծննդեան **իմաստը:**

Սուրբ Ծննդեան ոգեկոչումը սպառողական առեւտուր չէ՛: Յիսուսի Ծննդեան տօնակատարութիւնը գինովնալ չէ՛, մարմնական սանձարձակ հաճոյամոլութիւն չէ՛, Ֆութպոլի խաղ չէ՛, ոչ ալ մարզահանդէս է:

Յիսուս Քրիստոսի Ծննդեան Տարեդարձը ոգեկոչումն է Աստուածայայտնութեան, ուր Հայր Աստուած Իր ինքնաբացայայտութեամբ՝ Իր Միածնի Մարդեղութեամբ, ցոյց տուաւ համայն աշխարհի, թէ Ինք ցասկոտ, խոժոր, վրէժխնդիր Աստուած մը չէ, այլ վեհ ու բարեգութ Հայր մը, և ողորմած Արարիչ ճշմարիտը:

Աշխարհ թող տօնէ իր Christmas-ը Դեկտեմբեր 25-ին հին տիկերու ու հեթանոս զուարճութեան մէջ (Կաղանդ պապայով) նսեմացնելու ու մոռացութեան մատնելու համար աշխարհի Փրկիչն ու Աստուածայայտնիչը որ ըսաւ.

«Եկէ՛ք ինծի, բոլոր յոգնածներ ու բեռնաւորուածներ, և ես պիտի հանգստացնեմ ձեզ»:

Աստուածայայտնիչ Քրիստոս փոխանակ սաստելու ու դատապարտելու մեղաւորները, զանոնք կոչեց.

«Որդեակ, ներուած են քու մեղքերդ»:

Համամարդկային զոհը դարձած հոգեկան արկածեալ պոռնիկին, Ան ցոյց տուաւ Հայր Աստուծոյ բարեգութ ողորմութիւնը, երբ սուրբ Շրթները արտասանեցին. **«Ես ալ չեմ դատապարտեր քեզ. գնա՛յ, այսուհետեւ մի՛ մեղանչէ եր»:**

Իր յանցանքներուն ու մեղանչումներուն համար զղջացող ու ապաշխարող աւազակին, ցաւատանջ Փրկիչը աշխարհին, խոստացաւ յաւիտենական կեանք, ըսելով.

«Ճշմարիտ կ՛ըսեմ բեզի այսօր, ինծի հետ դրախտին մէջ պիտի ըլլաս»:

Սուրբ Ծնունդն ու Աստուածայայտնութիւնը վերոյիշեալ մխիթարական ոգեկոչումներո՛ւ տօնակատարութիւնն է ու ո՛չ կերուխումի ու հեշտանքի զուարճութիւն:

Որեւէ ոգեկոչում անշուշտ կ՛ունենայ նաեւ իր հաճելի և զուարդ կողմերը, սակայն կեդրոնակա՛ն իմաստն ու կարեւորագոյն նշանակութիւնը պէտք չէ մոռցուի կամ այլասերի, որ

Սուրբ Ծնունդը՝
Սրբարար Աստուածայայտնութիւն է:

Դեկտեմբեր 26, 1994
Թորոնթօ

ՅՈՅՍԻ, ՍՊԱՍՈՒՄԻ ԵՒ ԾՆՈՐՀԻ ՀԱՒԱՏՔԸ

Քրիստոնեայ մը անսպառ յոյսով և վառ հաւատով կը դիտէ գաղափարէ մը անդին լուսաճաղորդ տեսլականը՝ Անտեսանելին, որ յաւիտենական է: Պօղոս առաքեալին Ներշնչումով արտայայտուած սուրբ խօսքերը.

«Ան որ յարութիւն տուաւ Յիսուսի՝ մեզ ալ յարութիւն պիտի տայ Յիսուսի հետ»--Բ. Կորնթ. Դ. 14:

Կարգ մը յունարէն լեզուի բաջածանօթ մասնագէտներ այսպէս թարգմանած են վերեւ յիշուած համարը.

> «Ստոյգ գիտենք թէ՛ Ան որ մեռելներէն յարութիւն տուաւ Տէր Յիսուսի պիտի՛ յարուցանէ նաեւ մեզ Անոր (Յիսուսի) միջոցաւ:»

Աշխարհի երկարատեւ պատմութեան մէջ կայ միայն մէ՛կ կրօնք, մէ՛կ հաւատք և մէ՛կ յոյս, որ տապալած է կայսրութիւններ և զինուած բանակներ իր **արեա՛ն** զոհողութեամբ և հաւատացեալներու աներեր կամքով: Յիսուս Քրիստոսի վրայ խարսխած հաւատքն է ան: Հաւատքի ճամբան թէեւ անճանուէր արիւնով կը սկսի, սակայն յաղթանակո՛վ կը վերջանայ:

Հայաստան աշխարհի բրիստոնէական հաւատքի ճանապարհը սկսաւ Դադէոս ու Բարդողիմէոս առաքեալներու նահատակութեամբ սակայն յաղթանակեց Ս.Գրիգոր Լուսաւորչի համբերութեամբ և զոհաբերութեամբ: Նոյնիսկ Մովսիսական միաստուածութիւն հիմնըւեցաւ **զինեա՛լ** ուժի բանակային զօրութեամբ և Յեսուի սպառապետութեամբ, որուն յաջորդեցին կարգ մը արիւնարբու դատատրներ և մարգարէներ: 20-րդ Դարու շրջանին, մենք ականատես եղանք տապալող ու գահավիժող զինեալ Համայնավար տիրապետութեան բայբայման **հաւատացեալներու** անզէն զոհաբերութեան միասնականութեամբ:

Յիսուս Քրիստոսի Եկեղեցւոյ հպարտանքն ու անսպառ ներշնչարանը եղած է անոր **յաղթական զոհողութիւնը**: Քրիստոնէական հաւատքը ցնծութե՛ան և անխառն ուրախութեան հաւատքն է, հոգեկան յափշտակութիւն մը, հրճուանք մը և տօնախմբութիւն մըն է, որ կը խափանէ չարը, կը փոխէ խաւարը լոյսի և տրտմութիւնը ցնծութեան:

Հաւատացեալ մը կը տառապի և ցաւ կը բաշէ ոչ թէ որպէս

պատիժ իր մեղքերուն, այլ շատցնելու համար ի՛ր և **ուրիշներո՛ւ** ուրախութիւնը: Սուրբ ու կենդանարար Պատարագի խօսքերն ու աղօթքները, որոնք ուժ ու զօրութիւն, ուրախութիւն ու բաջութիւն ներշնչած են դարեր շարունակ մեր հայ գիտակցութեան, ծնունդն են ցաւի և տառապանքի յղութեան: Արդիւնաբե՛ր և ստեղծագործ ցաւն ու տառապանքը յաղթահարած է հաւատացեալներու խաւարը, հեռացուցած անոնց մառախուղը և սպառած մթագնող աղջամուղջը: Կարդա՛նք միասին Պօղոս առաքեալի սրբազան ներշընչումը.

«Ամէն կողմէ ճնշուած՝ բայց ոչ ճզմուած, կարօտեալ՝ բայց ոչ յուսահատ, հալածուած՝ բայց ոչ լքուած, չարչարուած՝ բայց ոչ մեռած: ...Թէպէտեւ մեր այս արտաքին մարդը կը բայքայուի, բայց մեր ներքին մարդը կը նորոգուի օրէ օր:...մենք չենք նայիր տեսանելի բաներուն, այլ անտեսանելիներուն, որովհետեւ տեսանելիները ժամանակաւոր են, իսկ անտեսանելիները յաւիտենական»--Բ. Կորնթ. Դ. 7-18:

Յիսուս Քրիստոս մեր երեսին չի գոռար ըսելով.

«Դուք մեղաւոր էք, մեղքի՛ մէջ ծնած, յանցաւորներ էք յաւիտենական պատիժի արժանի»:

Ինչո՞ւ արդեօք հետաքրքիր բարոզիչներ կ՛որոտան ըսելով թէ բոլոր մարդկութիւնը **մեղաւոր** է և կարիքը ունի Յիսուս Քրիստոսի թողութեան, որ ազատի դժոխքէն: Մանաւանդ աշխարհահռչակ բարոզիչներ **աւելի՛** կը խօսին մարդոց **մեղքերու** մասին քան աստուածային անսպառ սիրոյն, բարեգթութեան և անխարդախ համակրանքի բուռն արտայայտութեան մասին:

Յիսուս Քրիստոս եկաւ աշարհ սիրելո՛ւ մարդկութիւնը, սրբագործելու և ազատագրելու զայն իր կապանքներէն: Ս. Մարկոս աւետարանագիր այսպէս կը վկայէ Յիսուսի համար.

«Տիրոջ Հոգին վրաս է...զիս ղրկեց աղքատներուն աւետարանելու, սրտաբեկները մխիթարելու գերիներուն ազատութիւն բերելու, կոյրերուն աչքերը բանալու, կեղեքուածները ազատելու և Տիրոջ ընդունելի տարին հռչակելու»--Ղուկ. Դ. 19:

Ի՜նչ գեղեցիկ մխիթարական յայտարարութիւն: Մեր Տիրոջ խօսքերը ո՛չ պատիժ են, ո՛չ զրկանք, ո՛չ փորձանք և ոչ ալ պատուհաս, այլ վիշտը մեղմացնող, յուսահատ սիրտերը բաջալերող և մխիթարող կենաց ջուր:

Յիսուս Քրիստոս Փրկի՛չ է, նախապաշարումներէ զերծ:

Մարքագործումի, բիւրեղացումի և զօրացումի ազատութիւն է Ան, ու ո՛չ պատիժի, անէծքի կամ հառաչանքի:

Նազովրեցի Մարգարէն կը տեսնենք վաշխառու և դրամատենչ, հարկահաւաքի մը դէմ յանդիման: Յիսուս ժանտաթզենիի մը տակ կայնած կը կանչէ այս անարգ սեպուած դրամաշորթ կեղեքիչը և կը յայտնէ անոր Իր սէրն ու բարեկամութիւնը մաքուր, անարատ և անբիծ սիրոյ ընդմէջէն ըսելով.

«Զակէո՛ս, շո՛ւտ ըրէ, վա՛ր իջիր այդտեղէն, որովհետեւ այսօր ես քու տունդ պիտի իջեւանիմ»--Ղուկ. ԺԹ. 5:

Հոգեւորական դասը շուարած ու այլայլած ափ ի բերան կը մնայ թէ ինչպէ՞ս արդարամիտ ու հրաշագործ Սուրբ մը կ՛իջեւանի թշուառական մաքսապետի մը յարկէն ներս: Յիսուս՝ դատախոսի պատմուճան չի հագնիր: Ան արարք մը անխղճօրէն չի դատա-

փետէր: Ան սիրոյ և արդարութեան նետով կը ճեղքէ խաւարի բռնակալութիւնը: Ան պաշտպանն է թափուած անմեղ արեան, պղծուած կուսութիւններու և կորսուած սուրբ գաղափարներու:

Անոր խօսքերուն մէջ ճիչերը կան զրկուածներու և ցաւը Իր սրտին:

Աստուածառաք Քրիստոս կարիքը չունի յանդիմանելու մեղաւորը և զայն կշտամբելու նման հետաւոսիլի բարոզիչներուն: Անոր սուրբ Ներկայութիւնն ու անմոռունչ արարչագործ կամքը՝ ինքնին ցոյց կու տայ մեղաւորին իր գործած մեղքերն ու անիրաւութիւնները: միայն **կեղծաւո՛րն** է որ չի՛ կրնար տեսնել ինքզինք Յիսուսի պայծառութեան մէջ, որովհետեւ կեղծիքը չսըրբագրուիր, ենթական ի՛նք պարտ է արտաքսել ու վտարել կեղծաւորութիւնը իր սրտէն: Կեղծիքը բուն ինքն Սատանան է՝ չարը:

Եթէ կա՛յ կշտամբանքի կարիքը, հոգեւորականներ յանդիմանելու են ո՛չ թէ մեղաւորները, այլ կեղծաւորները և անոնց սիրտի՛ն մէջի կեղծիքը: Աւետարանի բարոզչութիւնը ըլլալու է **մխիթարութիւն, սէր և յոյս:**

Դատելը և պատժելը Աստուծո՛ առանձնաշնորհն է ու ո՛չ մարդ արարածին: Որովհետեւ աստուածային արդարութիւնը շաղախուած է սիրով և ողորմութեամբ:

> «Ողորմութիւնը ու ճշմարտութիւնը իրարու պատահեցան,
> Արդարութիւնը ու խաղաղութիւնը իրար համբուրեցին»
> --Սաղմոս Զե. 10:

Յունիս 25, 1993
Թորոնթօ

Ո Ր Ո Ն Ո Ւ Մ Ն Ե Ր

Ինչո՞ւ որոնել:

Մարդկային միտքը, ընդհանրապէս, կը պրպտէ, կ՛որոնէ բանի մը պատճառներու համար: Մարդ էակին շնորհուած մտածողութիւնը, այլ խօսքով, վերլուծական և ննական ուսումնասիրութիւնը՝ անկա՛խ մարդկային կամքէն, մտածողական ինքնագոյ և ներուժ զօրութիւն մըն է: Օրինակ երբ ննանք, մեր միտքը կը գործէ, կը բանի և զանազան ներգործութիւններ կը կատարէ, ոմանց կը տեղեկանանք մեր երազներուն միջոցաւ, իսկ շատերուն կը մնանք անտեղեակ:

Մարդկային միտքը կ՛որոնէ, որովհետեւ տիեզերքի մեծութեան, ընդարձակութեան և անհունութեան գիտակից է: Ան կը ջանայ հետազօտել, պրպտել և ննել թէ ի՛նք ո՞ւր կը յարմարի և ի՞նչ պայմաններով կրնայ պատշաճիլ այս վիթխարի և անչափելի իրականութեան մէջ:

Մարդկային միտքը, մարմնական սահմանումի տարածութիւնը գերազանցած և անցած է. իրեն համար ժամանակ ու միջոց՝ իրարու չնմանող գոյացութիւններ չեն: Հրթիռի արագութիւնը քմծիծաղով կը դիտէ և լոյսի սլացքը կրիայի վազք կը նկատէ:

Միտք կոչուած զօրութեան թափը՝ իր սլացքին մէջ, տիեզերքի ամենաարագընթաց խոյանքն ու թռիչքն է: Մարդ արարած, մէկ ակնթարթի մէջ կրնայ մէկ համաստեղութենէ ուրիշ համաստեղութիւն մը փոխադրուիլ մտածումով և խորհրդածութեամբ:

Մտածմունքն ու կշռադատութիւնը աստուածային ամենամեծ շնորհն է մարդ էակին, որուն միջոցաւ ան կարելիութիւնը

կ՛ունենայ գտնել իր Արարիչն ու Տէր Աստուածը:

Մարդ՝ մտածումի և խորհրդաբանութեան զօրութեա՛մբ կ՛աղօթէ և ինքզինք լսելի կ՛ընէ Աստուծոյ: Մարդ կը խորհրդածէ ոչ միայն հետազօտութեան և ճննութեան սիրոյն համար, այլ՝ անոր որոնումներուն իսկութեան բուն պատճառը՝ **ի՛ր ինքնութիւնը,** իր **ո՞վ** ըլլալը ճանչնալու համար է: Ադամ-մարդը՝ յաւերժական և լուսապայծառ Մեծ Իրականութենէն որպէս հիւլէ կամ կայծ մը, սլացած է ներաշխարհի ծոցէն դէպի արտաշխարհ, որպէս մանրաշխարհ մը, որոնելու և գտնալու տիեզերք համաստեղութիւններուն մէջ՝ իր ուրոյն Սեփականատէրն ու Աստուածը:

Բոլոր կրօնքներն ու հաւատալիքները, վերոյիշեալ որոնումի և խորհրդածութեան ցցուն և պերճախօս ապացոյցներն են: Մի՛ նախատէք և մի՛ անարգէք այն կրօնքները և հաւատալիքները որ Քրիստոնէական մականունը տակաւին չեն ստացած: Մի կոչէք զանոնք հեթանոս կամ կռապաշտ, ունայնամիտ կամ դիւային, այլ ոգեւորուած Յիսուսի սիրոյ շատրուանէն, ընդունեցէք Յիսուսի սեւեռուն հայեցակէտէն Յոլի մը, առ դիւահարը և լուսնոտը, Փիւնիկեցի մայրը ու Հռոմէացի հարիւրապետը, ազատասէր կենակցող Սամարուհին ու շնացող հանրակինը:

Երկնակամարն ու ծիածանը ճեղքելով ու տաճարին վարագոյրը պատռելով, Յիսուս չ՛եկաւ փնտռելու, գտնելու ու փրկելու ափ մը Մովսիսական Հրեաներ, այլ՝ Աստուած

"Այնպէս սիրեց աշխարհը մինչեւ Իր Միածին Որդին տուաւ":

Աստուած ոչ թէ սիրեց միայն Հրեայ ժողովուրդը, այլ՝ **համա՛յն** աշխարհը: Ա՛յն աշխարհը (մարդկութիւնը) որ հեթանոս էր, կռապաշտ էր, Զրադաշտական էր, Պուտտայական էր, համայնաստուածեան էր, Սատանայապաշտ էր ու ոչնչապաշտ:

Յիսուս Քրիստոսի աւետարանչական ու առաքելական ասպարէզը ողջագուրեց վերոյիշեալ բոլոր կրօնքները ու անոնց հաւատացողները:

Յիսուս ըսաւ

«Գացէք, բոլոր ազգերը աշակերտեցէք»:

Մի՛ դատապարտէք, մի անարգէք, այլ **սիրեցէք** ու վկայեցէք անոնց ինչպէս Ինձմէ սորվեցաք:

Աստուածաճանաչո՛ւմն է այն խորհրդաւոր բանալին, որով աստուածաստեղծ Ադամ-մարդը ճեւ, երեւոյթ և հանգամանք պիտի տայ, նախ, ինքզինքին, և ապա Աստուծոյ աշխարհին: Թէ՛ բաղաքականապէս (դիւանագիտական), թէ՛ դաստիարակչական և թէ ալ ընկերային կենցաղավարութեան մարզին մէջ: Որոնումի այս անյագ ոգին էր, որ պատճառ դարձաւ բազմաթիւ համալսարանականներու, արուեստագէտներու և գիտնականներու, որոնք թողուցին իրենց ուսումի ասպարէզը ու մեկնեցան Մայրագոյն Արեւելք որոնելու և գտնալու թէ՛ իրենք զիրենք և թէ իրենց գոյացութեան իմաստը:

Շատե՞ր կան այսօր ալ, որոնք կը թափառին ու կը դեգերին Հնդկաստանի, Դիպէթի և այլ շատ մը ճաճանչագեղ դպրեվանքերու մէջ, ճանչնալու և գտնելու իրենք զիրենք:

Շնորհալի և յատկանշական գրութիւն մը կայ Սուրբ Յովհաննու Աւետարանին մէջ: Ջկնորս Անդրէաս՝ թէեւ աշակերտած էր Յովհաննէս Մկրտիչին, սակայն չէր կրցած անոր հոգիին մէջ գտնել Մարմնացեալ Ճշմարտութիւնը և Կեանքը: Երբ իմացաւ Յովհաննէս Մկրտիչ մարգարէէն Նազովրեցի Յիսուսի մասին,

փափաքեցաւ իր ընկերոջ ընկերակցութեամբ հետեւիլ Յիսուսի:

Այդ բանի մը օրուան ընթացքին, աշակերտ Անդրէաս՝ իր անձնական փորձառութեամբ և Ս.Հոգւոյն ներգործութեամբ, Գալիլեացի Յիսուսի՛ն մէջ գտաւ սպասուած Մեսիան:

Անդրէաս աշակերտ, գտնելով մարգարէացուած Մեսիան, գտած ու ճանչցած եղաւ նաեւ ինքզինքը: Կնճռոտ հարցի մը լուծումը, այնպիսի հրճուանք ու խայտանք կը պատճառէ նորընտիր աշակերտին, որ ան փութով կը դիմէ իր եղբօր Պետրոսի ու կ՛ըսէ.

«Գտա՛նք Մեսիան»:

Ի՛նչ հրճուանք և հոգեկան ճախրանք կը զգայ ենթական, երբ աստուածային՝ հիւլէական կայծ որոնումը կը գտնէ իր կենարար և փրկագործիչ Տէրն ու Աստուածը:

Յիսուս Քրիստոսի յայտնագործած աստուածայայտնութեան ամենահրաշագեղ ու հոգեպարար հմայքը ան է, որ Աստուած Ի՛նքն է **Փնտռողը** իւրաքանչիւր **որոնող** մարդ էակին: Դիտե՛նք յաւերժական և աննման առակը **"Կորսուած Գառնուկ"**-ին: Բարի Հովիւ Յիսուս, կը թողու 99 ոչխարները ու կ՛երթայ փնտռելու **մէկ** հատիկ գառնուկը: Ոչ թէ գառնուկ **մը**, այլ՝ **Ի՛ր** գառնուկը:

Որովհետեւ այդ գառնուկը դրոշմուած էր աստուածջունչ ինքնութեամբ և նկարագրով:

Ոչ թէ գառնուկն է որ կը գտնէ Յիսուսը, այլ՝ Յիսուս Ի՛նք կը գտնէ գառնուկը: Յիսուս, Բարի Հովիւը՝ Ի՛նքն է որ կը գտնէ նաեւ Զակէոսը և Մատթէոսը: Յիսուս՝ Ի՛նքն է որ կը բալէ դէպի Էմմաուսի 8 մղոնը Իր ինքնաճանաչումը շնորհելու Կղէովպասի և անոր ընկերոջ: Յիսուս՝ Ի՛նքն է որ Յարութեան փառապանծ գրաւականը կը յայտնէ Թովմաս աշակերտին ըսելով

«Մի ըլլար անհաւատ, հապա հաւատացեալ»:

Պետրոս աշակերտ, ամօթահար և ուրացող երբ կ՛երթայ Գալիլիայ ձուկ որսալու համար, Յիսուս չլքեր Պետրոսը: Իբր փոխվրէժ, Յիսուս Քրիստոս զինք չ՛ուրանար, այլ՝ Ինք ալ կը բալէ կը ճամբորդէ մինչեւ Գալիլիայ Գտնելու համար Իր աշակերտ Պետրոսը և զայն կը վերադարձնէ որպէս կորուսեալ ոչխար իր կենարար հօտին ու զայն կը կանգնէ հովիւ Իր ոչխարներուն վրայ:

Յիսուս Իր ճշմարիտ վկայութեամբ ըսած է.

«Որդին մարդոյ եկաւ որ կորսուածը փնտռէ ու գտնէ»:

Այդ բիւրաւոր ջողարձակ որոնում մտածումները որոնք տարածուեցան տիեզերքի միջոցին մէջ, ստեղծագործելու մարդ էակները և անոնց տալու աստուածային բնոյթ, եկաւ Յիսուս փընտռելու և հաւաքելու որպէս Ի՛ր հարազատ և նուիրական հունձքը:

Հետեւաբար, մինչեւ որ մարդ իր որոնումներով չգտնէ իր մտածման Ակնաղբիւրն ու Տուիչը, և մինչեւ որ Աստուած Ի՛նք չգտնէ և չժողվէ Իրմէ արձակուած ջողջողուն խորհուրդ որոնումները, որ կ՛աստուածացնէ մարդ էակը, մարդ և Աստուած փնտռտուքի շրջան մըն է որ պիտի բոլորեն: Ինչպէս ըսած է Ս. Օգոստինոս.

«Մեր հոգիները պիտի չհանգչին՝ մինչեւ որ անոնք հանգչին Քու մէջդ, Ով Աստուած»:

Սեպտ. 25, 1987
Թորոնթօ

ՅԻՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍ Կ՚ԱՊՐԻ՛

Ի՞նչ է մարդուն ապրումը: Աշխարհ, ի՞նչ կը հասկնայ "ապրիլ" ըսելով: Մարդ արարած, ճակատագրի՞ն գերին, է կեանքի օղակաւորումին մէջ, թէ աստուածներու իմաւաճոյին ենթակայ էակ մը: Միթէ մարդ, ազա՞տ է ապրելու աննպատակ, վատնելով իր կեանքը և վնասելով ուրիշները:

Մարդկային ապրումը հոգեկան վայելք, անցեալի յուշեր և ապագայի կարուցանելիք երազներ ու տեսիլքներ են: Համայն աշխարհի մէջ, մի միայն մարդն է, որ ունի կարելիութիւնը փոխելու ճակատագիր ըսուածը և հարթելու իր ուղին, ըլլայ այդ բարի կամ չար, շիտակ կամ ծուռ:

Մարդ, բացարձակ ինքնիշխան և ազատ է ընտրելու իր կեանքի ուղին և նպատակը: Ան տգիտօրէն կրնայ վտանգել իր կեանքը, կամ իմաստութեամբ դառնալ հանճարեղ: Ան ճանչնալու և ըմբռնելո՛ւ է որ կեանքը ի՛ր ամենաթանկագին և գերագոյն հարստութիւնն ու, սեփական իշխանութիւնը: Մարդկային կեանքը կը գերազանցէ, նիւթական որեւէ հարստութիւն և իր հոգեկա՛ն փորձառութեամբ կրնա՛յ տեսնել շօշափելիէն անդին, անժամանցելին և աննիւթական իրականութիւնները, որոնք կը շնորհուին միայն հաւատարիմ մարդոց:

Մարդ, թէեւ ազա՛տ է վարելու իր կեանքը իմաիաճօրէն, սակայն կեանքը (ապրելու արուեստը) կը ձգտի դէպի այն Մեծ Իրականութիւնը, որ դեռ չէ իւրացուած: Մարդու հոգեւոր վերանձնական սլացքը, եթէ իրապէս հասկցուի, իր կեանքն ու ապրումը կը դառնան յաւերժական խոյանք մը, թռիչք մը դէպի իր Արարչին:

Կեանքին իսկական խնամքը և փոյթը՝ Աստուծոյ կամքը (յայտագիրը) գործադրել և զայն աւարտել է: Մարդկային կեանքը՝ իր սեպհական ինքնուրոյնութեամբ, տեւական չէ, այլ կախեալ է Աստուծմէ: Ուստի, մարդ՝ իր անձին յաւերժութեան կամ անմահութեան տէրը չէ: Խոտացեալ բացատրութեամբ, մարդուն կեանքը, իրեն տրուած տաղանդը արդիւնաբերել է ու զայն աւելցնելով վերադարցնել է Աստուծոյ:

Հնագոյն անցեալի մարգարէներ, բանաստեղծներ և իմաստասէրներ ճառախօսած են կեանքի իմաստին և բարեմասնութիւններուն նկատմամբ: Սակայն կեանքը, որ գերագոյն և ծայրագոյն գիտակցութիւնն է շնորհուած մարդ էակին, յայտնաբերուեցաւ Յիսուս Մարդեղեալին շնորհիւ:

Ապացոյ՞ցը, որովհետեւ Ի՛նքն էր Ճշմարիտ Կեանքը և արուեստագէտ Ապրողը: Յիսուս Քրիստոս՝ Ի՛նք բացատրեց և լուսաբանեց բովանդակ իմաստը կեանքին և ապրումին ու զանազանեց կեանքի ապրումը կրաւորակա՛ն գոյացութենէ երբ խօսեցաւ.

«Որքա՛ն անձուկ է դուռը և նեղ՝ ճամբան, որ դէպի կեանք կը տանի, և սակաւաթիւ են անոնք, որ կը գտնեն զայն»
Մատթ. Է. 14:

Երկնառաք Գալիլեացին մարդուն շնորհուած "կեանք"ը բարձրացուց անասնական միակերպ և նոյնաձեւ տուփական սերնդագործութենէ դէպի ճաճանչագեղ և շողշողուն ապրումի՛ և հոգեւոր ստեղծագործութիւններու:

Պօղոս Առաքեալ, Արաբիոյ անապատի մենութեան շրջանին, Յիսուս Քրիստոսի հետ իր ունեցած երկխօսութիւնը որպէս

յայտնութիւն կը յայտարարէ, ըսելով.

«Յայտնուեցաւ այժմ մեր Փրկիչ Յիսուս Քրիստոսի երեւումով Ան՝ որ կործանեց մահը և լուսաւոր դարձուց կեանքն ու անմահութիւնը աւետարանին միջոցով»--Բ. Տիմոթ. Ա.10:

"Լուսաւոր Դարձուց կեանք"ը. Առեւտրական ասպարէզի մէջ առեւտուրի մեծագոյն գաղտնիքը, վաճառքի դրուած որեւէ առարկայ կամ կազմած, լուսաւո՛ր դարձնել է: Յիսուս Քրիստոս լուսաւոր դարձուց, ոչ թէ առու ծախի իրեղէն մը, այլ մարդուն ի՛ր ունեցած կեանքը: Ոչ թէ Ի՛ր շահուն և նպաստին համար, այլ մե՛ր օգուտին և առաւելութեան համար: Յիսուս ըսաւ.

«Ես եկայ որպէսզի կեանք ունենան և աւելի՛ եւս ունենան» --Յով. Ժ.10:

"Կեանք"ը մի միայն համամարդկայինի ենթակայութիւն և հակում սեպուելու չէ, այլ պէտք է ան դառնայ փոխադարձ համակրանքի և սիրոյ ապրում: Յիսուս Քրիստոս ո՛չ միայն հաւանեցաւ և Ինքզինք ենթարկեց սիրոյ օրէնքին, այլ՝ սիրայօժար և բոլորանուէր կերպով զոհաբերեց Իր կեանքը աշխարհի համար, ոչ որպէս Օրէնքի՛ պարտադրանք, այլ իբր Իր Հօր անսպա՛ռ սիրոյ արտայայտութիւն:

Յիսուս Քրիստոսի բաւչարար սիրոյ կեա՛նքը կը փոխակերպէ մարդկութեան անձնասիրութիւնը՝ ծառայասիրութեան, և մարդկային առելութեան և վրէժխնդրութեան զգացումները, ներումի և անյիշաչարութեան:

Յիսուսի ճառագայթող յաւերժաբոյր զոհողութիւնը փոխակերպեց Զակէոսը՝ մարդասէր և կարեկից խնամակալի: Թէեւ աշխարհի բաղաբակրթութիւնը բիրտ է ու անոր ճանկերը հրէշային, սակայն անթիւ և անհամար են ապրող Էմմանուէլի հետեւորդները, որոնք օղակաւորած են երկրագունտը: Անոնք չունին Քրիստոնեայ յորջորջուած պետութիւններու վայրագ ու մահարար մագիլները: Անոնց զօրութիւնը կու գայ իրենց հոգւոյն մէջ ապրո՛ղ Յիսուս Քրիստոսէ: Թէեւ մեծանուն և հռչակաւոր չեն՝ նման Մայր Թերեզայի, սակայն համբաւաւոր են զիրենք սիրողներու սրտերէն ու հոգիներէն ներս:

Բարձունքի և վսեմութեան Մարմնացումի Յիսուսի կարգախօսն է.

«Ես եկայ որպէսզի կեանք ունենան և աւելի՛ եւս ունենան»

Վերոյիշեալ «աւելի՛ եւս»ն է որ կերտեց աշխարհի դարձակէտը, ոչ տոմարական անկիւնադարձը, այլ մարդկայնակա՛ն ապրումի, դէպի անձնազոհութիւն, և եղբայրասիրութիւն: Այժմ Անձնազոհութեան և սիրոյ գաղափարականները բարացած են իրենց ուրոյն հիմնարկութիւններուն ու թանձրացած վարչաձեւերուն մէջ, սակայն Յիսուս «Տէ՛ր» է, Ան Գերիշխան է ու կ՛ապրի՛ Զինք սիրողներու հոգւոյն և անոնց ծառայութեան մէջ:

Աշխարհ թէե՛ւ փորձեց Յիսուս Քրիստոսը դարձնել բարի և աղիւսի, եկեղեցիի կամ մեհեանի: Սակայն Ան աճիւն մը չէ՛, անձայն և լուռ գերեզման մը չէ՛, այլ Իր աշակերտներուն և Զինք սիրողներուն սրտին ու հոգւոյն մէջ Ծո՛ւնչ և Ոգի է:

Աստուծոյ ինքնայատուկ և անկապտելի զօրութեամբ Անոր գերեզմանը թափո՛ւր է, սակայն Ան կ՛ապրի՛: Ան կ՛ապրի՛ որպէս Հոգի և Ճշմարտութիւն մեզմէ իւրաքանչիւրին մէջ:

Ո՛չ որպէս գաղափար մը կամ տեսաբանութիւն, այլ որպէս հոգեղէ՛ն Անձնաւորութիւն:

Սիրոյ և անձնազոհութեան մարմնացեալ Անձնաւորութիւնը Յիսո՛ւս, ոչ միայն կը փոխակերպէ մարդ էակը, այլ պիտի կերպարանափոխէ նաեւ համայն մարդկութիւնը: Իր Սիրոյն և զոհողութեան նուիրուող հաւատաւորները պիտի դառնան Անոր Երկնային Թագաւորութեան գործակալները և առանձնաշնորհեալները, որովհետեւ անոնք՝ իրենց կեանքով ապացուցած եղան իրենց սրբազան նուիրումը Տէր Յիսուս Քրիստոսի:

Յիսուս Քրիստոս կ՛ապրի՛, որովհետեւ Անոր սիրոյ ապրումը և յաղթական Յարութիւնը հոգեղինացած է իր աշակերտներուն և հետեւորդներուն կեանքին մէջ: Անոր կեանքը նման է և հաւասար սերմնահատ հունտի: Որքան ատեն որ այդ սերմը շարունակէ մնալ մարդու սիրտին և հոգւոյն մէջ, ուշ կամ կանուխ ան պիտի՛ ծլի:

Ընձիւղ մը այսօր կրնայ փոքր թուիլ, բայց ափիշը ունի բողբոջելու և մեծնալու:

Նոյնն է պարագան մանանեխածիլ հաւատքի, և լուսածնեալ հաւատացեալի: Մարդ ի վերջոյ իր հաւատքով և սրբազան անձնազոհութեամբ պիտի հասնի աստուածաճանաչումի և պիտի՛ ապրի:

Մարմնացեալ Ճշմարտութիւն Յիսուս, Յաւերժակա՛ն Ճամբան և Կեանքը երաշխաւորած է Իրեն յուսացող և Զինք սիրող հաւատարիմներուն:

«Յաւիտենական կեանքը այս է՝ որ ճանչնան Քեզ միակ ճշմարիտ Աստուած, և ճանչնան Յիսուս Քրիստոսը, զոր Դուն ղրկեցիր»
--Յով. ԺԷ.3:

Ապրիլ 16, 1995
Թորոնթօ

Յ Ո Յ Ս

1: Քրիստոնեային համար «յոյսը»՝ կենդանի **Անձնաւորութիւն** մըն է՝ լուսաւոր Յիսուս Քրիստոս մեր Լոյսը, Կեանքը և **Ապագան:**

ա. "Յոյս որ կը թափանցէ վարագոյրէն ալ անդին»--Եբր. Ջ. 19

բ. **«Մեծ բաներ ակնկալեցէք Աստուծմէ, ու մեծ գործեր Ջեռնարկեցէք Աստուծոյ համար--»** Ուիլիամ Քէյրի

գ. **«Բայց միթէ ամպերէն վեր չկա՞ն անհամար աստղերն ու արեւները, լոյսի իրենց յաւերժական փողփողումներով: Մեր հոգին աչէէն աւելի խորաթափանց, չի տեսներ զանոնք: Եւ առանց հոգիին ներքին այս հզօր տեսութեան, արդեօք հնա՞ր է կեանքը»**--Գարեգին Եպսկ. Խաչատուրեան

դ. «Ամբողջ ունեցածդ մեզի բաժնեցիր, բեզի ի՞նչ մնաց»: Մեծն Աղեքսանդր պատասխանած է **«ՅՈՅՍ»:**

ե. Տանդէի բերթուածին մէջ, Դժոխքի դռան ճակատին գրուած էր. **«Թողէ՛ք որեւէ յոյս՝ դուք որ մտնում էք»**

2: Սրտին մէջ եղած յոյսը ժպիտ կը գծէ դէմքին վրայ:

ա. Անոնք յոյսի և ակնկալութեան կալանաւորները չեն, այլ ջահակիրները:

բ. Հին Կտակարանի սուրբերը հաւատքով և յոյսով փակեցին իրենց աչքերը **«անոնք հաւատքով վկայուած ըլլալով հանդերձ՝ չստացան Աստուծոյ խոստումը»**--Եբր. ԺԱ. 39:

3. Աստուծոյ սէրն ու ներումը կ՛ազնուացնէ ու կը բարձրացնէ մարդկային ապրումը և Անոր յուսադրիչ խոստումը կ՛ազատէ մարդը հիասթափութենէ։

ա. Այսպիսի յոյս մը կու գայ մի միայն Աստուծոյ վերջնական յաղթանակի հաւատքէն։

բ. Յիսուս կը դիմաւորէ մեզ, իր կենսախրախոյս նայուածքով ու կ՛ըսէ. **«Որդեակ, յուսահատութեանդ և թերահաւատութեանդ գերեզմանին բարը մեկդի ըրէ»։**

գ. Բժշկարար դարմանին եթէ հարիւրին տասը դեղն է հարիւրին 90-ը հիւանդին տրուած թելադրանքը, յուսադրութիւնը և բաջալերանքն է։

4. Աշակերտները, Յիսուսի Խաչելութենէն յետոյ, դռները փակ սենեակի մը մէջ կ՛ապրէին։ Քրիստոսի Յարութենէն վերջ, հրապարակներու մէջ և դատարաններու առջեւ վկայեցին իրենց Տէրը։

Ինչո՞ւ.--

ա. Որովհետեւ ապագայի՝ յարութեա՛ն յոյսը ունեցան։

5. **«Խորագոյն վիշտի և յուսախաբութեան մէջ, կայ յոյս և ահագնազօր ցաւի ու տառապանքի մէջ երբ տիեզերք կործանի ու ամայիանայ յանկարծ, կայ Աստուած»։**

> **Յուսահատութիւնն ու վհատութիւնը զարկին մեր հոգւոյն դուռը, բայց մենք չբացինք ու մերժեցինք իրենց հրաւէրը։**

Նոյեմբեր 19, 1996
Թորոնթօ